

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Urto/5/2017
Identifikačné číslo spisu:	9017200125
Dátum vydania rozhodnutia:	12.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:9017200125.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Patrika Příbelského, PhD., na neverejnom zasadnutí konanom 12. septembra 2017 v Bratislave v trestnej veci odsúdeného F. P. pre trestný čin krádeže vlámaním do bytu podľa § 242 ods. 1, § 244 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona Nemeckej spolkovej republiky, o odvolaní odsúdeného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2017, sp. zn. 1Ntc/5/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4, veta druhá Tr. por. odvolanie odsúdeného F. P. s a z a m i e t a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozhodol tak, že podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) sa uznáva a vykoná na území Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu Mníchov, sp. zn. 821 Ls 244 Js 108104/15 z 20. júla 2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Mníchov I, sp. zn. 26 Ns 244 Js 108104/15 (2) z 9. marca 2016, v spojení s uznesením Krajského súdu Mníchov I, sp. zn. 26 Ns 244 Js 108104/15 (2) zo 4. mája 2016, v časti, ktorou bol občan Slovenskej republiky F. P., nar. XX. F. XXXX v B., trvale bytom B. - V., Slovenská republika, uznaný za vinného z trestného činu krádeže vlámaním do bytu § 242 ods. 1, § 244 ods. 1 číslo 3 Trestného zákona Nemeckej spolkovej republiky na tom skutkovom základe, že

dňa 17.01.2015 sa okolo 21.30 hod. vlámал odsúdený do domu poškodeného L. na ulici Z. F. Q. XX v U.. Vypáčil okno. Odcudzil rôzne predmety ako peňažnú hotovosť, notebook, iPhone, Ipad, telefón pevnej linky, ďalekohľad, šperky, súpravu tanierov, oblečenie, fľašu vína, cestovné pasy. Celková hodnota odcudzených predmetov predstavuje 5 775 eur. Vznikla vecná škoda vo výške 3 192,52 eur,

a odsúdený podľa § 242 ods. 1 číslo 3 Trestného zákona Nemeckej spolkovej republiky na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie odsúdený F. P., v ktorom uviedol, že nesúhlasí s uznaním a výkonom rozhodnutia na území Slovenskej republiky, keďže tu nemá obvyklý pobyt, tento má od roku 2012 na území Nemeckej republiky. Na Slovensku nemá ani rodinné väzby, už pred rokmi bol matkou odhlásený z adresy trvalého pobytu (B. XX), jeho kontakt s rodinou bol len sporadický a koncom roku 2016 sa aj posledné rodinné väzby prerušili. Uviedol tiež, že na území Slovenskej republiky už nemá ani sociálne väzby, pod ktorými rozumie priateľov, keďže už dlhé roky žije v zahraničí, všetky sociálne väzby so Slovenskom sa mu prerušili, naopak v Bernau vo výkone trestu máva pravidelné návštevy, čo po prevoze na Slovensko viac nebude možné kvôli vzdialenosti. Na Slovensku nemá ani pracovné väzby, keďže pred zadržaním v januári 2015 pracoval pre spoločnosť DHL v Mníchove. Posledné roky pred svojim zadržaním pracoval a žil v Nemecku, do Bratislavy chodieval maximálne raz za mesiac na jeden - dva dni, a to za účelom vyzdvihnutia si pošty z Miestneho úradu Bratislava - Vrakuňa, kde má evidovanú adresu trvalého pobytu, aj keď je podľa neho sporné, či sa v tomto prípade dá hovoriť o trvalom pobyte, keďže túto adresu má len z toho dôvodu, že každý občan Slovenskej republiky musí mať nejakú adresu trvalého pobytu. Dane, zdravotné a sociálne postenie však platil v krajine v ktorej žil, teda v Nemecku.

Je pravda, že v zápisnici spísanej na okresnom súde Rosenheim uviedol, že v Nemecku nemá žiadnych príbuzných a že jeho rodina žije v Bratislave, avšak rodina s ním nechce mať nič spoločné a teda jeho priatelia v Nemecku de facto plnia funkciu jeho „rodiny“, hlavne v súčasnosti, keď sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

Poukázal tiež na stranu 6 napadnutého rozsudku, na ktorej je uvedené, že bol v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody. Pred podaním žiadosti o pokračovanie vo výkone trestu odňatia slobody v Slovenskej republike toto konzultoval s advokátkou JUDr. Ivetou Lencesovou a podľa jej názoru ak nedošlo k uznaniu cudzieho rozhodnutia, malo by sa na odsúdeného hľadieť, ako keby nebol odsúdený. Z tohto dôvodu mu nie je jasné, o aký výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody by sa malo jednať.

Pred podaním žiadosti o uznanie a výkon trestu na území Slovenskej republiky mu bola zaslaná informácia zo slovenského ministerstva spravodlivosti o tom, ako prebieha „odovzdanie odsúdených osôb“, v ktorej bolo okrem iného uvedené, že po rozhodnutí krajského súdu bude môcť svoj pôvodný súhlas s odovzdaním vziať späť. Uviedol, že toto svoje právo chce využiť a berie svoj súhlas s odovzdaním na uznanie a výkon trestu na Slovensku späť z dôvodu, že v dobe podania žiadosti ešte mal rodinné väzby na Slovensku, avšak od konca roka 2016 (teda ešte pred rozhodovaním krajského súdu v tejto veci) tieto väzby už nemá. Ďalším dôvodom je skutočnosť, že podľa vyjadrenia Okresného súdu Rosenheim malo byť celé konanie ukončené do konca roka 2016, pričom žiadosť si podal v júli 2016 a teda celé konanie trvá prakticky už jeden rok. Zároveň poukázal na to, že krajský súd vo svojom rozsudku bližšie nešpecifikoval, aké podmienky bude mať odsúdený vo výkone trestu na území Slovenskej republiky, teda či sa jeho postavenie zhorší alebo nie (napr. umiestnenie v samostatnej celi, možnosť varenia, možnosť športu, možnosť telefonovania a pod.) a taktiež v rozsudku bližšie nešpecifikoval, či bude zohľadnené nemecké právo pri určení termínu jeho prepustenia na slobodu (z dôvodu započítania odpracovaných dní). Nemecká spolková republika mu do dnešného dňa neuložila trest vyhostenia z jej územia a z tohto dôvodu má v úmysle zostať tu aj po svojom prepustení na slobodu, pričom po prepustení už má aj vybavené bývanie. Zároveň uviedol, že v Nemecku si podal žiadosť o podmienené prepustenie, pričom o jeho žiadosti nebolo doteraz rozhodnuté, avšak v prípade jeho podmieneného prepustenia by pre neho bolo mimoriadne nepriaznivé, ak by sa o jeho veci rozhodlo pred rozhodnutím nemeckého súdu o jeho podmienenom prepustení.

Na základe uvedeného navrhol, aby najvyšší súd rozhodol, že rozsudok Okresného súdu Mníchov, sp. zn. 821 Ls 244 Js 108104/15 z 20. júla 2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Mníchov I, sp. zn. 26 Ns 244 Js 108104/15 (2) z 9. marca 2016, v spojení s uznesením Krajského súdu Mníchov I, sp. zn.

26 Ns 244 Js 108104/15 (2) zo 4. mája 2016 sa neuznáva a vo výkone trestu odňatia slobody bude odsúdený pokračovať v Nemeckej spolkovej republike.

Odvolanie odsúdeného bolo dňa 10. júla 2017 doručené prokurátorovi Krajskej prokuratúry Bratislava, ktorý sa k nemu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe odvolania odsúdeného preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie odsúdeného F. P. nie je dôvodné.

Podľa § 518 ods. 4 Tr. por. proti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený, prokurátor alebo minister spravodlivosti. Odvolací súd na neverejnom zasadnutí odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Ak odvolanie nezamietne, zruší napadnuté rozhodnutie a po doplnení konania, ak je potrebné, sám rozhodne rozsudkom, či sa cudzie rozhodnutie uznáva alebo neuznáva.

Krajský súd pri uznaní predmetného rozsudku Okresného súdu Mníchov, sp. zn. 821 Ls 244 Js 108104/15 z 20. júla 2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Mníchov I, sp. zn. 26 Ns 244 Js 108104/15 (2) z 9. marca 2016, v spojení s uznesením Krajského súdu Mníchov I, sp. zn. 26 Ns 244 Js 108104/15 (2) zo 4. mája 2016, postupoval v súlade so zákonom č. 549/2011 Z. z., ktorý upravuje podmienky uznávania a výkon rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a ktorá preberá zásady vyjadrené v rámcovom rozhodnutí Rady č. 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní vzájomného uznávania rozsudkov v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody, alebo iné opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii. Krajský súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. So závermi súdu prvého stupňa sa odvolací súd plne stotožňuje.

V konaní súdu prvého stupňa boli splnené zákonné podmienky rozhodnutia príslušného krajského súdu, ktorým je podľa § 12 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. Krajský súd v Bratislave s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. a) zák. č. 549/2011 Z. z. - odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, po písomnom vyjadrení prokurátora (§ 15 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z.). V súvislosti s námietkami obvineného o tom, že na území Slovenskej republiky nemá obvyklý pobyt, najvyšší súd poukazuje na uznesenie zo 16. augusta 2016, sp. zn. 2 Ndt 16/2016, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 14/2017, podľa ktorého: „Obvyklým pobytom v zmysle § 12 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. v znení zákona č. 344/2012 Z. z. (ďalej len „zákon“) sa na účely zákona rozumie podľa § 3 písm. g) zákona trvalý pobyt alebo prechodný pobyt; inštitút trvalého pobytu a prechodného pobytu je upravený v zákone č. 253/1998 Z. z. Hlásenie na taký pobyt (§ 2 ods. 2, § 3 ods. 7, § 8 ods. 2 naposledy označeného zákona) má evidenčný charakter a jeho účinky, ak nedošlo k ohláseniu skončenia trvalého alebo prechodného pobytu alebo k zrušeniu záznamu o prechodnom pobyte, pretrvávajú aj v prípade, ak sa dotknutá osoba už v mieste hláseného pobytu nezdržiava.“

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z., rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky alebo má na jej území preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby, ktoré môžu prispieť k uľahčeniu jeho nápravy počas výkonu trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody na území Slovenskej republiky.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že uznanie a výkon rozhodnutia štátu pôvodu je podmienené tým, že odsúdený, ktorý je občanom Slovenskej republiky, má na jej území buď obvyklý pobyt, ktorým sa rozumie trvalý alebo prechodný pobyt (§ 3 písm. g) zákona č. 549/2011 Z. z.), alebo preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby. Rozhodnúť o odmietnutí uznania a výkonu

rozhodnutia tak možno iba vtedy, ak nie je daná ani jedna z týchto podmienok.

Podľa § 3 ods. 7 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 253/1998 Z. z.“) trvalý pobyt je povinný hlásiť každý občan, ak sa trvalo nezdržiava v zahraničí; pritom hlási údaje uvedené v § 11 písm. a) až c) , e) až i) a k) . Pri hlásení trvalého pobytu môže občan uviesť aj svoju národnosť a akademický titul.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 253/1998 Z. z. občan, ktorý sa pripravuje na vycestovanie do zahraničia s cieľom trvalo žiť v zahraničí, je povinný pred vycestovaním ohlásiť skončenie trvalého pobytu ohlasovni, ktorá vedie údaje o jeho trvalom pobyte; v ohlásení uvedie štát a miesto pobytu, kam hodlá vycestovať, a deň začiatku pobytu v zahraničí, ktorý je zároveň dňom skončenia trvalého pobytu.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 253/1998 Z. z. občan, ktorý má pobyt v zahraničí a ktorý sa rozhodne počas tohto pobytu skončiť trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, môže ohlásiť jeho skončenie prostredníctvom zastupiteľského úradu Slovenskej republiky alebo prostredníctvom splnomocneného zástupcu v Slovenskej republike. Zastupiteľský úrad Slovenskej republiky alebo splnomocnený zástupca doručí ohlasovni pobytu, ktorá vedie údaje o trvalom pobyte občana, odhlasovací lístok s osvedčeným podpisom občana, v ktorom sa uvedie štát a miesto súčasného pobytu v zahraničí. Dňom skončenia trvalého pobytu je deň doručenia uvedeného dokladu ohlasovni.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a s poukazom na skutočnosť, že odsúdený má v Registri obyvateľov Slovenskej republiky hlásené miesto trvalého pobytu v obci Bratislava - Vrakuňa, s dátumom prihlásenia 31. januára 2011 (č.l. 41 spisu), pričom doposiaľ nedošlo k ohláseniu jeho skončenia, je zrejmé, že v posudzovanom prípade je splnená podmienka obvyklého pobytu odsúdeného na území Slovenskej republiky tak, ako ju predpokladá § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. Z tohto dôvodu už nebolo potrebné skúmať druhú alternatívu uvedenú v § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. (preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby, ktoré môžu prispieť k uľahčeniu nápravy počas výkonu trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody na území Slovenskej republiky) a teda ani zaoberať sa námietkami odsúdeného týkajúcimi sa tejto alternatívy.

Keďže odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, s poukazom na § 16 ods. 1 písm. g), § 2 zákona č. 549/2011 Z. z. a čl. 6 ods. 2 písm. a) Rámcového rozhodnutia rady č. 2008/909/SVV, sa jeho súhlas na výkon trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky nevyžaduje. Z tohto dôvodu je aj späťvzatie jeho súhlasu, uvedené v podanom odvolaní, irelevantné, a nemôže mať za následok odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia.

Pokiaľ ide o výrok napadnutého rozhodnutia, ktorým bol odsúdený F. P. zaradený v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na kritériá uvedené v § 17 zákona č. 549/2011 Z. z., v zmysle ktorých prevzatý výrok o treste nesmie zhoršiť postavenie odsúdeného a má v čo najväčšej miere zodpovedať pôvodne uloženú trestnú sankciu; uvedené je nutné vzťahovať aj na vonkajšiu diferenciáciu trestu uplatňovanú v Slovenskej republike (pozri rozsudok najvyššieho súdu zo 4. februára 2014, sp. zn. 2 Urto 5/2013, uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 122/2014). Na základe podkladov, ktoré mal krajský súd (a aj súd odvolací) k dispozícii, nie je možné posúdiť, ktorému stupňu stráženia podľa § 48 Trestného zákona zodpovedajú aktuálne podmienky výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného v Nemeckej spolkovej republike. Keďže súd prvého stupňa zaradil odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ďalšie objasňovanie tejto otázky (dopytom na nemecké justičné orgány prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky) zo strany najvyššieho súdu by bolo bezpredmetné, pretože aj v prípade zistenia potreby zaradenia odsúdeného do ústavu na výkon trestu s iným (prísnejším) stupňom stráženia, by najvyšší súd v tejto časti napadnutý rozsudok zmeniť nemohol, nakoľko by tým došlo k porušeniu zásady zákazu reformatio in peius (zákaz zmeny k horšiemu), keďže odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa bolo podané iba odsúdeným.

Záverom najvyšší súd konštatuje, že odvolacie námietky odsúdeného F. P. týkajúce sa skutočnosti, že krajský súd v napadnutom rozsudku nešpecifikoval podmienky pre odsúdeného vo výkone trestu na území Slovenskej republiky a taktiež neuviedol, či bude zohľadnené nemecké právo pri určení termínu jeho prepustenia na slobodu, nie sú dôvodom na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia, pretože uvedené skutočnosti nie sú obligatónnymi náležitosťami rozsudku o uznaní a výkone rozhodnutia. Podmienky podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody upravuje Trestný zákon (zákon č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov); podmienky výkonu trestu odňatia slobody sú upravené v zákone č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vo vyhláske ministerstva spravodlivosti č. 368/2008 Z. z. ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov.

Z týchto dôvodov najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.